

Parohia „Înălțarea Domnului”

Str. Crinilor 45, Pașcani, jud. Iași
inaltareadomnului.pascani@gmail.com

Paroh: Pr. Marius Ionuț Tabarcea

+40 745 776 456

Coslujitor: Pr. Leonardo Ioan Atudorei

+40 747 580 111

Bucurați-vă!

„Bucurați-vă în nădejde; în suferință fiți răbdători; la rugăciune stăruiți.” (Romani 12, 12)

Anul IV • Nr. 9 (92) • 12 martie 2023

Publicație editată și distribuită gratuit de Parohia „Înălțarea Domnului” Pașcani, Protopopiatul Pașcani

Calea spre mântuire

Să ascultăm de Păstorul cel Bun!

Psalmul 22

„Domnul mă paște și nimic nu-mi va lipsi. La loc de pășune, acolo m-a sălășluit; la apa odihnei m-a hrănit. Sufletul meu l-a întors, povățuitu-m-a pe căile dreptății, pentru numele Lui. Că de voi și umbla în mijlocul morții, nu mă voi teme de rele; că Tu cu mine ești. Toiagul Tău și varga Ta, acestea m-au mângâiat. Gătit-ai masă înaintea mea, împotriva celor ce mă necăjesc; uns-ai cu untdelemn capul meu și paharul Tău este adăpându-mă ca un puternic. Și mila Ta mă va urma în toate zilele vieții mele, ca să locuiesc în casa Domnului, într-o lungime de zile.”

Cântarea bisericească pe înțelesul meu

Imnul „Lumină lină” - dogmă a Sfintei Treimi

Cel mai vechi imn liturgic cunoscut, care este prezent până astăzi în slujbele Bisericii, e cântarea „Lumină Lină”, un imn care are în mijlocul său mărturisirea Sfintei Treimi. „Lăudăm pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, Dumnezeu” este miezul cântării, cuprins în slujba Vecerniei. Istoricii apreciază acest fragment al cântării a fi prima mărturisire istorică a Sfintei Treimi, cu mult înainte de doxologia mică „Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh”.

„Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic ești în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viață, pentru aceasta lumea Te slăvește.”

Imnul „Lumină lină” (Φώς ἰλαρόν - lumina aducătoare de bucurie) este unul dintre cele mai vechi imnuri creștine, intrate în cultul liturgic. Acest imn se cântă în cadrul Vecerniei Sărbătorilor când are loc vohodul cu cădelnița (procesiunea de ieșire-intrare), dar se poate și citi, în zilele de rând, când nu se face vohod.

După unii liturgiști, imnul „Lumină lină” datează din secolele II-III. Folosirea acestuia în rânduielile bisericești, ca imn specific al rugăciunii de seară, prin care creștinii aduceau lui Dumnezeu „mulțumire pentru sfeșnic”, este menționată în chip expres, încă din secolul IV, de către Sfântul Vasile cel Mare. Acesta citează un fragment din el, numindu-l „cântare veche”. Încă din vremea Sfântului Vasile cel Mare acest imn era cunoscut ca fiind al Sfântului Mucenic Antinoghen, episcop originar din Sevastia Capadociei, martirizat în 303 sau 311, și sărbătorit de Biserica Ortodoxă pe 16 iulie.

Vechimea imnului este confirmată și de faptul că îl întâlnim, ca parte a rânduielii Vecerniei, și în riturile liturgice ale Bisericilor Orientale...

(continuare în pagina 2)

Perioada Triodului, unceș spne Înviene

Cele zece trepte ale Scării Triodului și explicarea lor (VI)

6 Duminica a II-a din Postul Mare sau a Sfântului Grigorie Palama este cea de-a doua mare biruință a Ortodoxiei, din secolul al XIV-lea. Părintele Dumitru Stăniloae în lucrarea de referință „Viața și învățătura Sfântului Grigorie Palama” preciza: „Controversa isihastă a fost episodul cel mai important din istoria spiritualității ortodoxe după epoca patristică. Ea s-a produs prin ciocnirea scolasticii apusene, deplin cristalizată în veacul al XIV-lea, cu gândirea religioasă tradițională a Răsăritului și a prilejuit o ultimă precizare a caracterelor doctrinei ortodoxe și a poziției ei față de noua cugetare apuseană”. Disputa isihastă a întărit și mai mult poziția ortodoxă, dar, poate mai important, a adâncit taina rugăciunii neîncetate: „Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătosul”, făcând-o vârful de lance a misticii răsaritene, pe care suntem și noi chemați s-o experimentăm în toată vremea vieții noastre, atât ca înaltă rugăciune, cât și ca armă împotriva ispitirii gândurilor noastre.

Pericopa evanghelică a Duminicii: *vindecarea slăbănogului din Capernaum* (Marcu 2, 1-12) ne dezvăluie taina iertării păcatelor: „Fiule, iertate sunt păcatele tale”, atât pentru catehumeni prin Botez, cât și pentru creștini prin Taina Spovedaniei.

(continuare din pagina 1)

Vechimea imnului este confirmată și de faptul că îl întâlnim, ca parte a rânduieții Vecerniei, și în riturile liturgice ale Bisericilor Orientale necalcedoniene, adică la monofiziții sirieni (iacobiți) și egipteni (copti), cu mici diferențe de text.

Din punct de vedere al cuprinsului, imnul „Lumină lină” are un **caracter hristologic și totodată trinitar**. Este adresat lui Hristos, Care este „lumina cea lină (aducătoare de bucurie) a slavei Tatălui ceresc”, dar, în același timp, afirmă atât distincția celor trei persoane ale Sfintei Treimi, cât și unitatea lor în dumnezeire („lăudăm pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, Dumnezeu”). Conținutul teologic al imnului ne face așadar să intuim că alcătuirea și introducerea lui în cadrul liturgic ar fi putut avea loc în timpul dezbaterilor trinitare și hristologice, din secolele III-IV.

În perioada timpurie a Bisericii, imnul se cânta în momentul când pe cer se ivea luceafărul de seară; iar în biserici sfeșnicul cu lumină se scotea din altar (în tot Răsăritul, după modelul scoaterii

luminii din Sfântul Mormânt la Ierusalim) sau se aducea de afară (la Constantinopol). Această lumină avea scopul de a risipi întunericul serii, sfeșnic a cărui amintire clară o păstrează, de altfel, atât textul imnului („văzând lumina cea de seară”), cât și lumânarea aprinsă sau sfeșnicul purtat înaintea preotului la vohodul Vecerniei sărbătorilor, dar mai ales **ritul luminii (sfeșnicului) din rânduiala Vecerniei cu Liturgia Darurilor mai înainte sfințite, în Postul Mare**. Lumina care apărea în mijlocul credincioșilor adunați pentru rugăciunea de seară era ca o prezență simbolică a Mântuitorului, Care S-a numit pe Sine Lumina lumii: „Eu sunt Lumina lumii; cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții” (Ioan 8, 12). Rostirea sau cântarea imnului în

Surse: *Crestinortodox.ro, Doxologia.ro*

acest moment, sublinia că în haosul și întunericul în care se zbătea omenirea din perioada Legii Vechi, așteptarea și venirea lui Mesia era ca luceafărul de seară, ca o stea călăuzitoare, dătătoare de încredere și de nădejde.

Importanța acestui moment este marcată prin formula **„Înțelepciune, dreptți”**, care - ca și cea de la Vohodul cu Sfânta Evanghelie din rânduiala Sfintei Liturghii - vrea să atragă atenția credincioșilor asupra prezenței simbolice a lui Hristos, "înțelepciunea de la Dumnezeu" (1 Cor. 1, 30) și trebuie întâmpinat prin atitudine fizică de respect, adică prin poziția dreaptă a corpului și prin cuviința și atenția cu care trebuie să ascultăm imnul care se va cânta (citi) și care ne vorbește tot despre Mântuitorul Iisus Hristos.

Doi frați care trăiau în gospodării alăturate, au avut un conflict. Conflictul a început cu o mică neînțelegere și a luat amploare, până când s-a produs dezbinarea între cei doi. Totul a culminat cu un schimb de cuvinte dure, urmate de săptămâni de liniște.

Într-o dimineață, cineva a bătut la ușa fratelui mai mare. Când a deschis ușa, a văzut un bărbat cu unelte de tâmplărie.

– Caut de lucru pentru câteva zile, a zis străinul. Poate aveți nevoie de mici reparații aici, în gospodărie, eu v-aș putea ajuta.

– Da, a zis fratele mai mare. Am ceva de lucru pentru dumneata. Vezi acolo, pe partea cealaltă a râului, locuiește vecinul meu. Mă rog, de fapt este fratele meu mai mic. Vreau să construiesc un gard de doi metri înălțime, nu vreau să-l mai văd. Eu plec la câmp, la treburile mele, dar așa vrea ca până mă întorc diseară, dacă se poate, să fie gata.

Tâmplarul a muncit mult, măsurând, tăind, bătând cuie. Aproape de asfințit, când s-a întors de la câmp fratele mai mare, tâmplarul tocmai terminase treaba. Uimit de ceea ce vede, fermierul a făcut ochii mari și a rămas cu gura căscată. Nu era deloc un gard de doi metri. În locul lui era un pod care unea cele două gospodării peste râu.

Tocmai în acel moment, vecinul lui,

fratele cel mic, venea dinspre casa lui și, copleșit de ceea ce vede, și-a îmbrățișat fratele mai mare, și i-a spus: – Ești un om deosebit, să te gândești tu să construiești un pod așa de frumos după tot ce ți-am spus și ți-am făcut! Iartă-mă, frate!

Și s-au iertat. Tâmplarul, văzându-și treaba terminată, începu să-și adune uneltele, ca să plece întru ale sale.

– Așteaptă, stai, i-a zis fratele cel mare. Mai stai câteva zile. Am mult de lucru

pentru dumneata.

– Mi-ar plăcea să mai rămân, a spus tâmplarul, dar mai am multe poduri de construit...

Constructorul Cel Mare este Hristos, Cel care face punți de legătură între frați, dar și oricare dintre noi printr-o purtare frumoasă, cu rugăciune și dreaptă socoteală poate deveni asemenea. Suntem chemați să ajungem prin virtute la asemănare cu Dumnezeu!

Învățăm din pilde

Cearta dintre frați

Constructorul Cel Mare este Hristos – Cel care face punți de legătură între frați, dar și oricare dintre noi printr-o purtare frumoasă, cu rugăciune și dreaptă socoteală poate deveni asemenea.

Program liturgic Postul Mare

Săptămâna III (12-18 martie)

Ziua	Ora	Slujbele săvârșite
Duminică, 12	7 ³⁰ -11 ⁰⁰	Utrenia, Acatistul, Liturgia Sf. Vasile cel Mare
Miercuri, 15	8 ⁰⁰	Liturgia Darurilor mai înainte sfințite
	17 ⁰⁰	Sfințirea apei (Aghiasma mică) și Taina Sf. Maslu
Vineri, 17	8 ⁰⁰	Sfințirea apei (Aghiasma mică) și Taina Sf. Maslu
	15 ⁰⁰	Liturgia Darurilor mai înainte sfințite
Sâmbătă, 18	8 ⁰⁰	Liturgia Sf. Ioan Gură de Aur
	9 ³⁰	Parastasele Postului